

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK

Pasarét, 2012. augusztus 30.
(csütörtök)

Horváth Géza

VIZSGÁLJÁTOK MEG A LELKEKET!

Alapige: 1János 4,1

Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy azok az Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el a világba.

Imádkozzunk!

Köszönjük, Urunk, hogy a hívő örömét leli a te dicsőítésében. Megvalljuk, hogy nem magunktól van ez, Urunk, hanem a te munkád bennünk. A te áldott Lelkednek a világossága, ereje és készsége az, ami ezt bennünk véghezviszi.

Miközben énekeljük, hogy a bolond ember, az esztelen ember ezt nem ösmeri, mert nincs hite őneki – megvalljuk, Urunk, hogy nekünk is volt az életünkben olyan időszak, amikor azok közé tartoztunk, akik nem ismerték ezt az utat, akik nem tudták, mit jelent előtted megállni, kezünket imára kulcsolni, mit jelent énekelni, mit jelent esti istentiszteletre jönni, mit jelent előtted hódolni.

Ezért vagyunk hálásak, hogy bennünket felvilágosítottál, és megvilágosítottad a mi elménket, amelyet lelki sötétség fogott be. Világossá és tisztává tetted, és nekünk gyönyörűségünk lehet abban, hogy előtted hódolunk, téged hallgatunk, igéddel élünk.

Köszönjük neked, hogy ma este is ezt tehetjük. Áldunk, hogy idehoztál bennünket talán a munkából vagy otthonunkból a mai nap teendői közül. Lehet, hogy hoztál bennünket bosszúságból, örömtelenségből, valamilyen bűnből. Lehet, hogy hoztál bennünket örömteli szívvel, mert valami sikerült ezen a napon, és szerencsésé tetted utunkat. Te látod, Urunk, hogyan ülünk itt, és hogyan hallgatunk téged.

Mindenképpen kérünk, hogy „te szentségnek új világa, igédnek vezérlj útjára.” És miközben ezt teszed, kérünk, őrizz hamis tudománytól, hogy mi ne tanuljunk mástól, és ne légyen több más senki, hanem Krisztus, kiben kell bízni.

VIZSGÁLJÁTOK MEG A LELKEKET!

Megismételjük az éneket imádságként is, Urunk, és kérünk, hallgass meg minket, hogy a mi Urunk Jézus legyen a középpontban, az Ő szavát, igéjét hallgassuk. Növelj a hitünket, idvességünk eszközét. Vesd tengerbe bűneinket, kerüljük pokol tüzét. Hadd legyünk hálásak a megkapott hitért, a megbocsátásért, a váltságért, az örök életért, amelyet ingyen kegyelemből kaptunk Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

János első levelét olvassuk, és ha megfigyeltük, ennek két nagy üzenete van a hívő ember számára: az egyik a Jézus Krisztusban való hit, a vele való kapcsolat, a másik a testvérszeretet. János e közé a két gondolat közé a második és negyedik fejezetben is mintegy beszúr egy tanítást, figyelmeztetést, bátorítást igen határozott hangon, amit a negyedik fejezet első versében így olvastunk: „Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy azok Istentől valók-e.”

János tehát a levél olvasóit a tévtanítások veszélyére és a tévtanítók megvizsgálására hívja fel. Nem véletlen ez, hiszen a veszély kettős: a tévtanítás mindig Krisztus egyetlen evangéliumát torpedózta meg és akarta erőtlenné tenni, a tévtanítókat pedig, ha az ember azt gondolja, hogy a testvér szeretetet gyakorolnunk kell, arra hivatkozva a gyülekezetekben sokszor megtúrték a határozott elutasítás helyett. Sokan hivatkoztak és hivatkoznak ma is arra, hogy igen, szeretetben el kell fogadni, el kell tűrni még azokat is, akik másképpen gondolkoznak.

Isten igéje itt azonban határozott és világos. Azt mondja János: „Szeretteim ne higgyetek minden léleknek.”

Az a tapasztalatom, ha a történelmet nézzük, hogy minden nagy lelki ébredés, az egyháznak minden ilyen nagy felocsúdása után mindig jött a hitetlenség, a Sátán sötétsége. Ott, ahol kisütött a nap, beragyogott a fény az emberek tudatába, az egyház életébe, a gyülekezet tagjainak a mindennapjaiba, ott rögtön jött a besötétítés, és a Sátán azon nyomban igyekezett lehúzni a redőnyöket, hogy a napfény ne áradjon be a házba vagy az egyházba.

Éppen mostanában mondta egy idős testvérünk a házában, ahol a szép világos szobájában ültünk. Kérdeztem: besötétít néha? Az mondja: nem, hadd jöjjön be csak a napocska a szobába, amíg süt.

Igen, ez lenne jó, ha Isten Lelkének a fénye úgy tudna besütni a hívő ember életébe, az egyház életébe, hogy azt mondanák: nincs sötétség, nincs besötétítés. Nem vállalunk közösséget a sötétség gyümölcstelen cselekedetével. Nincs hitetlenség, nincs az Antikrisztus lelke, csak te szentségnek új világa, igédnek vezérlj útjára. Világosan beszél János az Isten Lelkéről, és utána beszél az idegen lélekről, az antikrisztusi lélekről, annak az altató és áltató munkájáról.

Ahogy az utolsó idők felé haladunk, úgy látjuk, hogy a Sátán egyre inkább igyekszik tévtanítással elhitetni, ha lehet, a választottakat is, azokat pedig, akik a Krisztus útjára akarnak lépni, valamilyen idegen útra irányítani.

Miért veszélyes terület ez? Már ebben az egyetlen versben is benne van, hogy miért járunk veszélyes területen: „Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek.” Mert nem másra irányul a tévtanítás, mint az ember hitére.

Bizonyára tapasztalták, hogy ma sokan vannak, akik különféle furfanggal, mesékkel igyekeznek az emberekből pénzt kicsalni. A legáltalánosabbakat már ismerjük: gyógyszerre kell, Kolozsvárra szeretnék utazni, és ezer forint hiányzik a vasúti jegyhez. És mindig új módszerekkel próbálkoznak. Lehet, hogy valakitől ellopnak valamit, ami megtetszik nekik.

Amikor a tévtanításról van szó, az azért veszélyes, mert nem egy kicsi öszszegről van szó. Nem egy kedves tárgyról, amit elloptak, amit lehet pótolni. Hanem ez hitkérdés: ne higgyetek minden léleknek! Arról a drága hitről van szó, amellyel hitvallásunk szerint Krisztust és benne a váltságot ragadjuk meg. Mert a hit Isten ajándéka. A hitet pedig a Biblia szerint a Szentlélek gerjeszti a szívünkben. Ezért nem mindegy, milyen lélek az, aki velünk beszél. Nem mindegy, hogy valamilyen tanításból milyen lélek árad, mert annak a hitet kell munkálnia, mégpedig az igaz hitet, az üdvözítő hitet, amelynek egyetlen célja, hogy ragadjam meg velem az én uramat, Jézus Krisztust, és benne az üdvösséget.

Az idegen lélek egy olyan hitet munkál az emberben, amellyel nem tudja az ember megragadni Krisztust és az üdvösséget. Ezért óriási kérdés ez, mert a hitünkre irányul. Ne higgyetek minden léleknek... Az idegen lélek már az Édenkertben is az első emberpár hitét torpedózta meg: Csakugyan azt mondta Isten, hogy a kertnek egy fájából *se* egyetek? Egyetlen betűt változtat meg. Mert Isten azt mondta: a kertnek egy fájáról *ne* egyetek. Mindenből ehettek, csak egyből nem. Azt mondja az idegen lélek, hogy Isten semmit nem akar nektek adni — mikor Isten mindent odaadott az embernek.

És ezzel mit torpedóz meg az ördög? A hitet. Az ember már nem az Istenben kezd hinni, hanem egy idegen lélek munkájára hagyatkozik és annak ad igazat, és abban kezd el hinni, hogy amit mond, az igaz. Igen, majd ha eszünk belőle, olyanok leszünk, mint az Isten. És elfelejtik, hogy a hitükkel eddig ahhoz az Istenhez csatlakoztak, aki mindent elkészített és megadott nekik, ami az életre való.

Kétféle lélekről beszél itt az ige, mikor azt mondja: ne higgyetek minden léleknek. Hogy minden lélek — azt érjük, hogy sokféle lélek. Utána elmondja János, hogy két lélek van: Isten Lelke és az Antikrisztus lelke. Mégis miért mondja, hogy „minden léleknek”? Ezért, mert János valóban kétféle lélekről beszél, mert csak ez a kettő létezik. De ugyanakkor van sok lélekhordozó, amelyik valamelyik lelket hordozza. Vagy Isten Lelkét, vagy az Antikrisztus lelkét. Azokról az igehirdetőkről, tévtanítókról beszél, akik főképpen a gyülekezeteken belül próbáltak bomlasztani, és képviseltek egy idegen lelket.

Gondoljunk az akkori hívőkre. Egyrészt kívülről kapnak sok-sok támadást, mert egy olyan császár uralkodik akkor, aki az egyik legvéresebb keresztyén-üldöző, tehát külső nyomás nehezedik rájuk. Én úgy látom, hogy mindig nehezebb volt, amikor a belső romlás kezdődött el a gyülekezetekben. A külső támadás ellen össze lehetett fogni, és az első hívők összezártak. Imádkoztak,

VIZSGÁLJÁTOK MEG A LELKEKET!

könyörögtek, és megerősítést kaptak. De amikor belülről kezdett el romlani a Krisztus-test, amikor belülről támadtak viszályok, nézeteltérések, tévtanítá-sok, ez már mindennél több volt. Ez már legyengítette őket. Ez az egész közösséget padlóra tette.

Jánosnak komolyan kellett beszélni erről. Azt mondja: szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg (másik fordítás szerint próbáljátok meg) a lelkeket, vajon Istentől vannak-e? Vagyis mire int bennünket ez az ige? Arra, hogy ne csak azt lássuk, ami a szemünk előtt van, hanem nézzünk mögé. Vajon Istentől származnak-e? A hívó embernek meg kell néznie a forrást. Milyen forrásból ered az, amit ő iszik vagy eszik, mi annak az eredete?

Ha egy üzletbe megyünk, tudjuk, hogy mit akarunk venni. Megnézzük azt, hogy mennyibe kerül és vagy megvesszük, vagy nem. Úgy érzem azonban, hogy tovább kellene menni a vizsgálódásban. Meg kell nézni azt is, hogy mit tartalmaz, mi van benne! Olvassuk: színezék, emulgeálószer, állományjavító, ízfokozó... sok e-betűs megjelölés. És még egy dolgot szoktunk megnézni: származási hely. Honnan származik.

Amikor János azt mondja az igében: szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket — azt jelenti: nézzetek a forrására, az eredetére, honnan származik. Honnan ered a mozgalom, a szekta, a vallási közösség, mit vall magáról, mi a célja, és hogyan élnek az emberek benne? Erre komolyan utal az ige. Sokan hirdetnek egy új. n. olcsó evangéliumot, egy olcsó megváltást. Sokan hirdetnek egy olcsó kegyelmet, olcsó újjászületést, egy könnyebb utat az életre. Mi meg tudjuk, hogy az a kegyelem, amit mi vettünk, az drága kegyelem. Nem nekünk került sokba, de valakinek nagyon sokba került: az életébe került. Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát elküldte ebbe a világba, hogy éljünk általa. A kínra és a halálra küldte Őt. Neki nagyon sokba került ez.

Amikor Jézus azt mondja Nikodémusnak, hogy szükség neked újonnan születned — akkor az igében elmondja Jézus, hogy Nikodémus, nem spórolhatod ezt meg sem doktorátussal, sem teológiai ismerettel, semmivel nem tudod megspórolni az újjászületést. Különben nem látod meg az Isten országát.

Sokan hirdetnek ma egy új. n. happy evangéliumot: Gyere, ujjongj, dicsőítsd az Urat, érezd jól magad. És sok gyülekezet ezt tűzi ki célul: igen, mi azt szeretnénk, ha az emberek jól éreznék magukat. És a fiatalok dőlnek oda, mert milyen jó egy ilyen olcsó evangélium. Az evangéliumra irányítja ugyan a figyelmet, de nem arra az evangéliumra, amelyikről Pál azt mondja: az én evangéliumom is. Mert az a Krisztusnak az evangéliuma, én magamévá tettem, és ezt hirdetem, és nem akarok tudni másról, csak erről az evangéliumról.

Azt mondja: ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy azok Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el ebbe a világba. Ha csak az Ószövetséget nézzük meg, a hamis prófétáknak három jellemzője volt: sokan voltak, sokat beszéltek és sokaknak kedves volt az, amit mondtak. Isten pedig azt mondta rájuk: „Nem küldtem őket”. Nincs megbízatásuk. Sok ember azt hallotta, amit szeretett volna. Nem az, amit Isten akar nekem

mondani, mert az igazi próféták mindig azt mondták, amit az Úr akart mondani, s ezért mindig így kezdték a beszédet: Így szól az Úr.

Mi megbízást teljesítünk, mi nem a hasunkra ütünk, aztán osztjuk az „észt” másoknak. Mi küldetésben vagyunk, mert valaki megbízott bennünket. Sokszor majd belepusztultunk, úgy bízott meg bennünket. Sok próféta azt mondta: Uram, hogy mondjam én ezt el? Álmatlan éjszakáink voltak. A derekunk belegörnyedt ebbe, de nem tehetünk mást, mert Krisztus szerelme, mert a csontjainkba rekesztett tűz — mondja olyan szépen az ószövetségi próféta.

Ezt mondta az Úr... a nép meg azt mondta: ó, nem Isten mondta neked. Mert nem az volt, amit hallani szerettek volna. Az olcsó evangélium mindig az, amit az ember hallani szeretne. Úgy intézik, formálják mindig, hogy ez neked jó legyen. Ennek te örülj! De nem ez tartja meg a mi lelkünket, hanem az, ami Isten szájából származik. Amit az Úr bíz rá a prófétára, és amit neki vállalni kell. Sokszor életével is bizonyítani kell. Sokszor a próféta élete illusztrációja lett annak, amit Isten akar mondani. Sokaknak pedig nem tetszett.

Nagyon kevés igaz próféta volt, és nem is beszéltek sokat, és ami fontos: nem beszéltek mellé, hanem mindig annyit mondtak, amit Isten reájuk bízott, s mentek tovább. Azt mondták: aki akarja, hallja, aki nem akarja, nem hallja, de mi elmondtuk azt, amit Isten reánk bízott. Lehet, hogy az csak egyetlen mondat volt, de az az Isten szájából származott és annak a következménye az volt, hogy például egy város megtért, legalábbis jó része. Hamuban, zsákruhában azt mondták: az Urat szolgáljuk, és Őt követjük. És visszatértek az Istenhez. — Egyetlen mondat, de az az Istentől jött. Sok hamis lélek és hamis próféta meg beszélt fűt-fát, és éppen ezért mindig mellébeszéltek.

Vizsgáljátok meg tehát a lelkeket, hogy vajon Istentől vannak-e. Miért kell megvizsgálni? Azért, mert nagyon hasonlítanak az eredetire. A hamis lélek, a hamis tanítás mindig nagyon hasonlít az eredetire. A Sátánról tudjuk, hogy a világosság angyalának álcázza magát. Ha nagy szarvakkal jönnének, akkor tudnánk, hogy ez a Sátán, és azt mondanánk: ja, őt ismerjük. Ő azonban világosság angyalának álcázva jön. Némelyik tévtanítónak a tanításából kiszűrhető, hogy mi a tévtanítás.

Kaptam egy CD-t. Alig hallgattam két percet, legalább hét Biblia-ellenes tanítást tudtam felírni belőle. Az nem számít, hogy tömegek hallgatják. A tömeg azt szeret hallani, amire viszket a füle. Így mondja Isten igéje: Oda mennek, amit hallani akarnak. Ha valahol sokan vannak, még nem jelenti azt, hogy igazak is. A széles úton sokan járnak. A keskeny úton meg kevesen. A hívők mindig kevesebben lesznek. — Ne félj, te kicsiny nyáj! Jézus nem tömegekről beszélt.

Az Úr Jézus egyszer azt mondta: ti is el akartok menni? Csak az a tizenkét ember volt mellette. Már mindenki eloldalgott. Miért? Mert Ő Isten szavát mondta. Péter megszólal: kihez mehetnénk, Uram, örökéletnek beszéde van nálad.

Vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy vajon Istentől vannak-e?

Sokan, amikor a tévtanításra odafigyelnek, akkor azt hiszik, hogy ez a testvér-szeretet. Nekünk toleránsnak kell lennünk, el kell fogadnunk azt is, amit a

VIZSGÁLJÁTOK MEG A LELKEKET!

tévtanítók hirdetnek. Azt mondja János: nem. És az Újszövetségnek a tanítása pedig azt mondja: Nem kell őket kirekeszteni — mert ahogy ma mondják: diszkrimináció —, magadat bástyázd körül! Tehát magadat kell az igaz tanítással körülbástyázni. Nem kell kirekeszteni őket — be sem kell fogadni. Kirekeszteni csak azt lehet, akit már befogadtunk. Az idegen tanítást egyrészt be sem kell fogadni, másrészt pedig magunkat kell körülbástyázni az igaz tanítással.

Amikor a mi hitvallásaink megíródtak, akkor azokat nem támadásnak szánták, nem kirekesztésül szánták, hanem védelemnek. Kerítésnek, hogy lássuk meg, hol vannak a hitünknek a határai. Mi az, amit hiszünk és vallunk. Mi az, amiből nem engedünk egy jottányit sem.

Amikor a hitvallást 450 évvel ezelőtt megírták, összehívták a zsinatot és nyolc napon keresztül vizsgálták, hogy megegyezik-e az Isten igéjével. Amikor ezt először olvastam, könnyeztem. Nem azt mondták: jaj, de okosak vagytok, hogy ezt megírtátok, nem dicsérgették egymást, hanem azt mondták: köszönjük, hogy megírtátok, de nézzük meg, hogy a Szentírással megegyezik-e.

Olyan bibliai összefüggések, hogy megáll az ész. Ki adta ezt nekik? Isten Lelke. Kiállta a próbát, mert Isten igéjével megegyezett. Mert van olyan tanítás, amelyik nem egyezik meg Isten igéjével és nekünk ehhez nem is szabad hogy közünk legyen.

A Filadelfiai gyülekezet a Jelenések könyvében az egyik a hét közül, amelynek Jánoson keresztül Isten levelet küld. A Filadelfiai gyülekezetnek azt mondja: mivel megtartottad állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartalak téged. Tehát aki megőrzi Isten igéjét, azt Ő is megőrzi. Nincs más helyen megállás, csak Isten igéjének a kőszikláján. Kérdés, hogy elég-e ez nekünk.

Pál apostol élete végén mit mond? Tudom, kinek hittem. Őt nem lehetett átvágni. Nem lehetett becsapni. Azt mondja: tudom, ki az én Uram, tudom, hogy mit akart mondani nekem, és azon kívül nem fogadok el semmit, csak azt, ami Istentől jön. Csak az Ő igéjét.

Éppen ezért vizsgáljátok meg a lelkeket mindig. Atyafiak hoztak nekem különféle újságokat, iratokat, könyveket. És sokszor azt mondták: nincsen ebben semmi rossz. Nem vizsgálták meg eléggé. Elsőre nincs, de meg kell vizsgálni. Így vagyunk mással is. Nincsen ebben semmi rossz első látásra — és ki tudja, mi van benne. Ezért mondja mai igénk: szeretteim, ne higgyetek minden léleknek. Nem mind arany, ami fénylik.

Ahogy Sátoraljaújhelyen mondta valaki, amikor arról beszélünk, hogy sok idegen tanítás, idegen lélek van, azok is a Bibliát olvassák, meg a keresztet tolják maguk előtt. Azok is keresztények. De mit mond János? Abban az időben is a Bibliát vitték maguk előtt, az akkor ismert, meglévő Szentírást, és akkor is a Krisztus keresztjét vitték. Ne higgyetek minden léleknek, vizsgáljátok csak meg az eredetét, a gyökereit, honnan származik. És ha gonosznak látszik, attól meg őrizkedjétek. Ha nem tudod pontosan, mi van benne, akkor köszönöm, inkább nem eszem meg.

Jó, hogy mi elmondhatjuk: nekünk van eledelünk: Isten tiszta igéje. A Szentírás drága gyöngyszemei. A mai ige azt mondja: soha ne cseréld le ezeket

a drágagyöngyöket hamis üveggyöngyökre, amelyek lehet, hogy szépen csillognak, a nap fényében különböző színekben játszanak, de azt a drágagyöngyöt, ami az Isten ígéje és szava, amely a Jézus Krisztusban adott kijelentésnek a váltsága, a Golgota keresztjének egyetlen evangéliuma, azt soha ne cseréld le, és soha ne add fel!

Krisztus az egyedüli üdvözítő. Nincs üdvösség senki másban, és ne felejtse el, hogy a hit, ami erre irányul, az a szívedben és életedben az a készség, amellyel megragadhatod ezt a Krisztust és az Ő ajándékát. Bármilyen más hit tévhit, azzal nem tudod megragadni Krisztust és a váltságot.

Ezért kérd ma este azt, amit énekeltünk is: valóban ne tanuljunk mástól, és ne légyen több más senki, hanem csak Krisztus, kiben kell bízni.

Imádkozzunk!

Urunk, bocsásd meg, hogy sokszor többet figyelünk arra, hogy sok hitető és hamis próféta támadt, mint figyelünk a te igaz beszédedre. Bocsásd meg, hogy a hamisítványokkal többet törődünk, mint az eredetivel. Jobban tanulmányozzuk a hamisítványnak a kérdéseit, mint az eredetinek a mondanivalóját.

Segíts, Urunk, hogy figyelmünket, hitünket, egész érdeklődésünket oda koncentráljuk a te áldott ígédre. Köszönjük, hogy benne mindent meglegelhetünk, mindenre választ kaphatunk. Köszönjük, Urunk, hogy a mi hitünk drága hit lehet. Köszönjük, hogy a reformációban lehámoztál róla minden olyan dolgot, ami rárakódott az ígére, a tanításra. Köszönjük, hogy a lelkiről lehámoztál minden emberit, hogy újból tündököljék, és újból fényes legyen a Szentírás üzenete.

Kérünk, ebben járass bennünket. Tégy érzékennyé az idegen és hamis lélekre, hogy ne tudjon bennünket becsapni, ne tudja megcsorbítani a mi hitünket, és legfőképpen ne tudja elvenni, vagy kicserélni azt értéktelen, hamis álhitre.

Kérünk, áldj és őrizd meg bennünket ebben az éjszakában is. Kérünk beteg testvéreinkért, akik nagy nyomorúságban vannak. Légy az ő betegágyuk mellett. Köszönjük, hogy szívük benned megnyugodott és megvigasztalt szív. Kérünk, enyhítsd az ő szenvedésüket. Adj megoldást. Ha úgy döntöttél, akkor úgy, hogy elviszed a mennyei hazába, ha pedig itt hagyod és itt tartod, kérünk, hadd tudják, hogy sorsuk és életük a te kezében van.

Imádkozunk hozzád egész gyülekezetünkért, a még munkában lévőkért, az iskolába készülőkért, a pedagógusokért, Urunk, akik a nyári pihenés után ismét felveszik a munkát.

Könyörgünk hozzád egyházi intézményeinkért, egyházi iskoláinkért, Urunk, hogy ne csak tanítás, hanem nevelés folyjék, mégpedig Krisztusi szellemben, Krisztusi lélektől vezetve.

Kérünk, hogy amit csendben eléd hozunk imádságban, légy kegyelmes meghallani, Urunk.

Ámen.

233.

Wittenberg, 1543.

1

Úr Is-ten, te tartsd meg min-ket, És szent i-
géd-ben hi-tün-ket: Rontsd meg mi el-len-
sé-gün-ket És min-den ke-gyet-le-ne-ket.

2. Kik a Krisztust háborgatni És szent székiből
levetni Akarják, őtet rontani, Ő híveiben kergetni.

3. Krisztus, ki vagy urak Ura És királyoknak
Királya: Jelentsd istenségedet És törd meg ellen-
ségidet.

4. Tartsd meg minden híveidet, Te szegény ke-
resztyénidet, Hogy dicsérhessünk tégedet, Tartsd egyes-
ségben népedet.

5. Ó áldott Szentlélek Isten, Vigasztalj minket
e földön, Légy jelen mi szükséginkben, Minden keserű-
séginkben.

6. Nevelj minket igaz hitben, Krisztusnak is-
meretiben; Végy minket szent szerelmedbe És holtunk
után örömbe.

Jonas Justus után. Várad, 1566.